

Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen

*Begeleiding en opvang voor dakloze migrantenvrouwen
met medische problemen*

Jaarverslag 2017

Inhoud

Voorwoord.....	2
Doelstelling en werkwijze	4
Huisvesting	4
Nieuw huis in Lent	5
Vrouwen in opvang in 2017	6
Waar gingen vrouwen heen?	6
Medische zorg	6
Activiteitenprogramma in 2017	7
Op Kracht komen.....	8
Vrijwilligers en coördinatie.....	9
Bestuur van de stichting	10
Giften en acties	10
Informatie over wereldvrouwenhuis.....	11
Aandachtspunten.....	11
Algemene gegevens	12
BIJLAGE: Informatie voor vrouwen	13

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen. 2017 was het vijfde jaar waarin wij een activiteitenprogramma, opvang en begeleiding boden aan dakloze migrantenvrouwen met medische problemen. Wij hebben dit jaar onze activiteiten kunnen consolideren en uitbreiden met een nieuw huis in Lent waar we oudere vrouwen en vrouwen met specifieke medische problemen langduriger opvang kunnen bieden. In totaal zijn 20 vrouwen opgevangen. Dit was alleen mogelijk door de voortdurende inzet van vele vrijwilligers en de financiële steun van organisaties en particuliere donateurs. Als bestuur zijn wij hen veel dank verschuldigd. Met deze inzet en steun kunnen we de opvang van deze kwetsbare groep vrouwen de komende jaren continueren en optimaliseren.

Namens het bestuur van Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen,

Lenie Scholten

Voorzitter

Doelstelling en werkwijze

De Stichting heeft tot doel het ondersteunen, opvangen en begeleiden van dakloze vrouwen zonder verblijfsvergunning met gezondheidsproblemen die geen beroep kunnen doen op andere voorzieningen. Het uitgangspunt van de Stichting is dat vrouwen slechts voor een beperkte periode opvang wordt geboden en dat de vrouwen vooral gebaat zijn bij versterking van hun zelfredzaamheid en de opbouw van een sociaal netwerk.

De vrouwen krijgen voor een periode van zes maanden volledige opvang in het huis, waarbij ze een eigen slaapkamer krijgen. Zij verplichten zich tot het volgen van een programma van activiteiten en lessen. Daarnaast krijgen zij individuele begeleiding. De verschillende programmaonderdelen en de individuele begeleiding worden uitsluitend uitgevoerd door vrouwelijke vrijwilligers. De bewoonsters zijn zelf gezamenlijk verantwoordelijk voor het schoonmaken van het huis en andere huishoudelijke taken.

Onze uitgangspunten

- Vrouwen behouden hun eigen verantwoordelijkheid
- Vrouwen volgen een activiteitenprogramma en krijgen individuele begeleiding gericht op versterking van zelfredzaamheid
- Vrouwen wonen maximaal zes maanden in het Wereldvrouwenhuis

Huisvesting

De Stichting huurt van de gemeente Nijmegen twee huizen onder een kap met een gezamenlijke keuken/woonkamer, zeven eenpersoonsslaapkamers en een logeerkamer voor noodgevallen waar drie vrouwen kunnen slapen. Rondom het huis is een grote tuin die deels benut wordt als buurtmoestuin.

Sinds maart 2017 heeft de Stichting daarnaast de beschikking over een derde huis. In dit huis in Lent wonen oudere vrouwen en vrouwen met ernstige medische problemen die hier voor een langere periode kunnen verblijven. De gemeente Nijmegen heeft ons dit huis voor de duur van twee jaar in gebruik gegeven.

Nieuw huis in Lent

Voor enkele oudere vrouwen en een vrouw met ernstige chronische gezondheidsproblemen bleek onze werkwijze waarin vrouwen slechts gedurende zes maanden opvang wordt geboden, niet passend. Deze vrouwen hebben dringend behoefte aan meer permanente opvang. Zij zijn door hun lichamelijk of geestelijke gesteldheid niet in staat om zichzelf met behulp van een eigen netwerk te 'redden'. Na overleg met de gemeente over deze vrouwen heeft de Stichting een huis in Lent in gebruik gekregen. Min of meer tegelijkertijd kregen wij een grote gift van de Dekenale Caritas Instelling ter gelegenheid van hun 50-jarige bestaan. Dit kwam goed van pas om het pand bewoonbaar te maken, in te richten en de overige kosten te betalen van dit extra huis (energie, huishoudgeld, leefgeld). Sinds de opening in mei hebben vijf vrouwen in ons huis in Lent gewoond. Het huis in Lent heeft een ander karakter dan het Wereldvrouwenhuis, het heeft vooral een opvang functie vanwege de leeftijd en zorgbehoefte van de bewoonsters. Er is hier geen verplicht programma en de opvang is niet beperkt tot zes maanden. Een vrijwilligster is coördinator voor het huis in Lent. Zij wordt bijgestaan door vrijwilligers uit het Wereldvrouwenhuis en door nieuwe vrijwilligers.

Joyce voert de kippen bij ons nieuwe huis in Lent

Vrouwen in opvang in 2017

In totaal zijn in 2017 door Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen 20 vrouwen opgevangen. In het verslagjaar woonden 18 vrouwen in het Wereldvrouwenhuis en volgden het activiteitenprogramma. In het huis in Lent hebben vijf vrouwen gewoond, drie van hen kwamen uit het wereldvrouwenhuis, een vrouw woonde in een pand van de SNOV (Stichting Noodopvang Vluchtelingen).

Tabel 1: Leeftijden van de in 2017 opgevangen vrouwen

leeftijd	t/m 21 jaar	22 – 30 jr	31 – 45 jr	46 – 60 jr	61 jr en ouder
Aantal vrouwen	1	7	7	2	3

Zij waren afkomstig uit Iran (6), Eritrea (4), Ethiopië (2), Albanië (1), Armenië (1), Guinee (1), Malawi (1), Nigeria (1), Senegal (1), Uganda (1) en Irak (1). De vrouwen hebben om diverse redenen onvrijwillig hun land verlaten, merendeels vanwege (seksueel) geweld.

Waar gingen vrouwen heen?

Waar blijven de vrouwen nadat ze tijdelijk in het wereldvrouwenhuis hebben gewoond? Vijf vrouwen gingen naar Ter Apel of een AZC voor een herhaald asielverzoek; twee vrouwen gingen naar een opvangorganisatie elders in het land in afwachting van een asielprocedure; twee vrouwen gingen naar ons nieuwe huis in Lent; een vrouw kreeg een opvangplek bij het SNOV in Nijmegen; een vrouw ging naar België en kreeg daar een verblijfsstatus; een vrouw vond zelf een opvangplek en een vrouw verdween uit beeld. De overige vier vrouwen wonen eind 2017 nog in het Wereldvrouwenhuis omdat hun periode van zes maanden niet voorbij is.

Medische zorg

Alle vrouwen hebben vaak meerdere en soms zeer ernstige gezondheidsproblemen. De vrouwen komen onder behandeling bij de huisartsen van Universitair Gezondheidscentrum Heyendaal. De meeste vrouwen worden doorverwezen naar specialistische zorg in GGZ of een ziekenhuis. Bij bezoek aan de huisarts of andere hulpverleners gaan de contactpersoon van de vrouw zoveel mogelijk mee. Voor zover nodig worden de kosten van medicatie of verbandmiddelen door het Wereldvrouwenhuis betaald.

Het is echt feest wanneer een van onze vrouwen een verblijfsvergunning krijgt! Twee vrouwen kregen in 2017 het goede nieuws. We wensen hen een fijne en gezonde toekomst!

Kans op verblijfsvergunning

Onze doelgroep bestaat uit vrouwen die als kansloos worden beschouwd voor het verkrijgen van een verblijfsvergunning. Toch krijgen sommigen een status of uitzicht daarop. Van de 18 vrouwen die in 2017 in het wereldvrouwenhuis zijn opgevangen hebben twee vrouwen een verblijfsvergunning gekregen, een vrouw maakt kans op een status omdat zij een kind kreeg met de Nederlandse nationaliteit, vier vrouwen zijn een kansrijke hernieuwde asielpcedure gestart en twee vrouwen willen dat binnenkort doen. Drie vrouwen hebben het wereldvrouwenhuis verlaten zonder perspectief op een legale status.

Activiteitenprogramma in 2017

De vrouwen die in het wereldvrouwenhuis wonen nemen (als hun gezondheidssituatie het toelaat) deel aan een programma bestaande uit de volgende activiteiten:

- Nederlandse taalles gericht op alledaags taalgebruik;
- gezondheidsvoorlichting;
- zelfredzaamheid/empowerment: waar vrouwen hun talenten onderzoeken en ontdekken, hun netwerk leren uitbreiden en zichzelf leren presenteren. Ze krijgen tevens voorlichting over de mogelijkheden en adressen voor goedkoop en gezond levensonderhoud;
- yoga/beweging;
- zwemmen (facultatief);
- handvaardigheid en creatieve activiteiten;
- fietsles: Omdat de meeste vrouwen niet kunnen fietsen, krijgen de vrouwen fietsles. Het leren fietsen is een moeizaam proces. Er wordt daarom nog altijd veel gebruik gemaakt van het openbaar vervoer;
- werken in de tuin.

Tassen bedrukt bij handvaardigheid

Elke week is er een huisvergadering waaraan alle vrouwen deelnemen. Hier wordt de gang van zaken in het huis besproken, de poetslijst en aanwezigheidslijst voor de komende week ingevuld en het leefgeld en eventueel geld voor medicijnen gegeven. Indien nodig worden de OV-kaarten (voor bezoeken aan dokter, ziekenhuis, apotheek en advocaat) opgewaardeerd.

Naast deze gezamenlijke activiteiten krijgen de vrouwen individuele begeleiding door een vaste vrijwilligster. Hierin wordt aandacht besteed aan hun persoonlijke gezondheidsproblemen, juridische situatie en het opbouwen van een eigen sociaal netwerk met adressen voor onderdak na afloop van de opvangperiode. Het blijft erg moeilijk om adressen voor vervolgovang te vinden.

Ook na de opvangperiode kunnen de vrouwen nog gedurende een half jaar een beroep doen op de begeleiding en activiteiten van het Wereldvrouwenhuis.

Op Kracht komen

In 2017 zijn we gestart met het project 'Op kracht komen'. Het project kent een tweeledige doelstelling. Enerzijds is het gericht op het versterken van de mentale veerkracht en de zelfredzaamheid van de vrouwen in het Wereldvrouwenhuis. Anderzijds willen we als organisatie beter leren omgaan met vrouwen met psychiatrische problemen. We willen dit bereiken via het trainen van vrijwilligsters. Het project omvat een drietal trainingen.

In het najaar van 2017 zijn wij begonnen met training van de vrijwilligers in de Krachtwerk methodiek. Deze methode leert vrijwilligsters om vooral de bestaande krachten van de vrouwen te ondersteunen en te versterken, zodat zij zo min mogelijk afhankelijk worden van anderen. Deze training werd door de deelnemers zeer gewaardeerd: vooral de herkenning van de worsteling om niet over je eigen grenzen te gaan in de begeleiding van vrouwen met

complexe problemen. De training wordt verzorgd door Holly Haylock van de Krachtwerk Academie.

In 2018 zal de Krachtwerk-training worden afgerond en zullen nog twee andere trainingen voor vrijwilligsters volgen:

- 1) hoe zij groepsgerichte psycho-educatie kunnen verzorgen voor de vrouwen in het Wereldvrouwenhuis, en
- 2) hoe zij signalen van psychische decompensatie kunnen herkennen en hoe zij het beste kunnen omgaan met vrouwen met psychiatrische problemen en met ervaringen van seksueel geweld. Helaas heeft de meerderheid van de vrouwen in ons huis dergelijke ervaringen.

Voor deze andere trainingen zullen ook vrijwilligers worden uitgenodigd van andere Nijmeegse organisaties die ongedocumenteerden en vluchtelingen begeleiden en steunen (Stichting Gast, SNOV, Vluchtelingenwerk). Dit trainingsproject werd mogelijk door een subsidie van het stimuleringsprogramma van de werkgroep Trauma en Gezondheid.

Vrijwilligers en coördinatie

In 2017 waren er twee algemeen coördinatoren en een coördinator voor het huis in Lent. Daarnaast zijn er coördinatoren voor de verschillende activiteiten: Vrijwilligers, Individuele begeleiding, Medische zaken, Taal en Tuin. De crea-groep had geen coördinator. Elke week vergaderen de algemeen coördinatoren met de coördinator Medisch, de coördinator Individuele begeleiding en de coördinator Vrijwilligers om de lopende zaken rondom de vrouwen en de vrijwilligers door te nemen.

In 2017 waren ongeveer 45 vrijwilligers actief. De intake en selectie van de vrijwilligers gebeurt door de coördinator Vrijwilligers. De begeleiding van de vrijwilligers gebeurt door deze coördinator in samenwerking met de algemeen coördinatoren en de coördinator Individuele begeleidsters. Elke twee maanden wordt een algemene vrijwilligersvergadering gehouden, waarin wordt gesproken over de gang van zaken in het huis. Ook worden op deze vergaderingen algemene thema's met betrekking tot de opvang behandeld. Daarnaast is er een zomerborrel en een kerstdiner voor de vrijwilligers georganiseerd.

De individuele begeleidsters komen elke maand bij elkaar. Daarnaast bespreken zij maandelijks of tweemaandelijks in een intervisiegroepje waar ze tegenaan lopen en hoe zij hun eigen grenzen kunnen bewaken bij het omgaan met de lastige en soms hopeloze problemen waarmee zij via 'hun' vrouwen te maken krijgen. Ook andere vrijwilligsters kunnen

aan deze intervisie meedoen. De creagroep en de taalgroep komen ongeveer 1 x in de zes weken bij elkaar om hun activiteiten af te stemmen.

Bestuur van de stichting

Het bestuur van de Stichting bestaat eind 2017 uit zeven personen. Tijdens het verslagjaar is het bestuur versterkt door Ricky van Oers, een juriste met expertise op het gebied van inburgering en migratiebeleid. Het bestuur vergaderde in 2017 elke twee maanden, in aanwezigheid van de algemeen coördinatoren. Voorzitter van het bestuur en de algemeen coördinatoren hadden daarnaast regelmatig overleg over lopende zaken.

Werving en beheer van financiën, algemene beleidsvorming, het organiseren van vrijwilligersvergaderingen en externe vertegenwoordiging vallen onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

Giften en acties

De stichting ontvangt van de gemeente Nijmegen een bijdrage in de huurkosten. De activiteiten van de stichting worden geheel bekostigd uit giften van fondsen, organisaties en particulieren (zie ook ons financieel verslag). We ontvingen een grote financiële bijdrage van de DCI (voor het nieuwe huis in Lent) en van het Stimuleringsprogramma Trauma en gezondheid (voor de Krachtwerktraining). Daarnaast kregen we giften van Stichting Dominium Adullam, Diaconie Parkstraatgemeente, het Cellenbroederenhuis, Stichting Wijjocha Tolken telefoon, het Verband en De Wonne.

Diverse organisaties zamelden geld in voor het wereldvrouwenhuis: Soroptimisten Nijmegen, Inner Wheel Nijmegen, en de Diaconie van de Protestantse Gemeente Schaarsbergen. Ook werd geld bijeengebracht via een statiegeldactie bij de AH XL en de verkoop van dozen cartridges die we kregen van uitgeverij Boom. Evenals voorgaande jaren mochten we gebruik

maken van het Huis van Compassie voor vrijwilligersbijeenkomsten en het kerstdiner. Ook halen we nog wekelijks eten op bij supermarkt Plus Verbeeten in Malden. Daarnaast ontvingen we diverse donaties in natura (voeding, kleding, fietsen, beddengoed, computers, Sinterklaascadeaus). De Stichting is zeer erkentelijk voor al deze steun.

Informatie over wereldvrouwenhuis

In 2017 zijn twee nieuwsbrieven verschenen. Deze werd per mail verspreid onder geïnteresseerden en donateurs (ruim 200 personen en organisaties).

De website van het Wereldvrouwenhuis (www.wereldvrouwenhuis.nl) bevat informatie over doelstelling, werkwijze en activiteiten van de Stichting. Ook Facebook wordt gebruikt om nieuws te verspreiden (www.facebook.com/wereldvrouwenhuis).

Aandachtspunten

Ook in het komende jaar zal er weer veel aandacht besteed moeten worden aan het vinden van geschikte opvangadressen voor de vrouwen na afloop van de zes maanden die ze in ons huis kunnen wonen..

Al vanaf de oprichting van het Wereldvrouwenhuis staan we als organisatie in nauw contact met de gemeente Nijmegen. Ook hebben we regelmatig gesprekken gehad met aanverwante organisaties binnen Nijmegen: Stichting Gast, Vluchtelingenwerk en SNOV. We bekijken waar we elkaar kunnen ondersteunen en op welke fronten we kunnen samenwerken. Het gaat bijvoorbeeld om het delen van hoe wij onze programma's inrichten, samenwerking op het gebied van de juridische begeleiding en informatie-uitwisseling over financiering. We kunnen van elkaar leren en elkaar sterker maken. Uiteindelijk komt dat de hulpverlening aan de vrouwen ten goede en daar gaat het tenslotte om.

In 2017 is bekend geworden dat de nieuwe kabinet de opvangvoorzieningen voor migranten zonder verblijfsvergunning wil onderbrengen onder zogenaamde LVV's. In het regeerakkoord is hierover een kleine passage opgenomen. De praktische invulling hiervan is nog altijd niet bekend. De gemeenten zijn hierover in overleg met het Rijk. De gemeente Nijmegen houdt de opvangorganisaties in Nijmegen op de hoogte. Door bij de gemeente aan tafel te zitten, kunnen

we aangeven waar wat ons betreft de uitdagingen en kansen liggen. In 2018 zullen we deze ontwikkelingen blijven volgen en de gesprekken met de gemeente hierover voortzetten.

Ook blijven we inzetten op deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers. De reeds gestarte Krachtwerktraining zal worden voortgezet. Daarnaast zijn er plannen voor een train-de-trainer psycho-educatie cursus en een cursus herkennen van psychische decompensatie en omgaan met ongedocumenteerden/vluchtelingen met psychische problematiek.

Algemene gegevens

Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen

Email: info@wereldvrouwenhuis.nl

Internet: www.wereldvrouwenhuis.nl

Telefoon: 06-45588555

De Stichting is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Bankrekening: NL77INGB0006279869

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel: 56257767

Fiscaal nummer: 852044276 (RSIN)

Contactadres:

Dromedarisstraat 18

6531 NV Nijmegen

Samenstelling van het bestuur in 2017:

dr. Maria van den Muijsenbergh (voorzitter)

mr. Henrike Schurink - Smit (secretaris)

drs. Sèmi Abou El Ela (penningmeester)

dr. Masha Fedorova

dr. ir. Tetty Havinga

dr. Ricky van Oers (vanaf 1 september 2017)

drs. Lenie Scholten

BIJLAGE: Informatie voor vrouwen wereldvrouwenhuis

ALGEMEEN

- Je krijgt een eigen kamer in het Wereldvrouwenhuis. Daar mag je zes maanden blijven. Niet langer. Na de opvangperiode moet je weg uit het Wereldvrouwenhuis.
- Je krijgt een sleutel van het huis. De sleutel moet je teruggeven als je het weggaat uit het Wereldvrouwenhuis.
- Het adres van het Wereldvrouwenhuis is geheim. Je mag dit adres niet aan iemand anders vertellen. Ook vriendinnen die op bezoek komen, moeten het adres geheim houden.
- Het postadres is Dromedarisstraat 18, 6531 NV Nijmegen. Dat adres mag je wel aan anderen geven.
- Je krijgt een pasje van het Wereldvrouwenhuis met jouw foto erop. Laat dit pasje zien als een politieagent je iets vraagt.
- Je krijgt een begeleider. Zij helpt je met praktische, medische en juridische zaken.
- Elke week is er een huisvergadering. Op de huisvergadering krijg je €10,00 leefgeld.
- Je kan een fiets van het huis gebruiken. Je moet de sleutel altijd weer terug leggen.
- Er wordt twee keer per week eten gebracht. Dit eten is voor alle vrouwen samen.
- Als je na zes maanden weggaat uit het Wereldvrouwenhuis, mag je nog zes maanden overdag terugkomen voor de lessen.

HUISREGELS

Je bent vriendelijk voor de andere mensen in het huis.

Je houdt je kamer netjes en schoon.

Je gebruikt geen alcohol of drugs.

Je rookt niet in het huis.

Er mogen geen mensen blijven slapen.

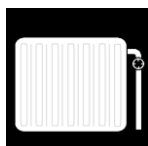
Er mogen geen mannen op bezoek komen in het huis, vrouwen wel . Let op: ook mensen die op bezoek komen moeten het adres van het Wereldvrouwenhuis niet aan anderen vertellen.

Elke week is er een huisvergadering. Daar MOET je aanwezig zijn.

De verwarming mag tussen 07.00 uur en 23.00 uur op maximaal 20 graden. Tussen 23.00 uur en 07.00 mag de verwarming op maximaal 15 graden. Als de verwarming hoger staat, kost dat teveel geld.

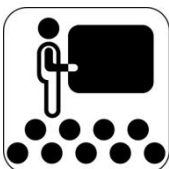
Wees zuinig met wassen. Zorg dat de wasmachine vol is. Was op 30 of 40 graden (eco), zet de centrifuge op 1000. Gebruik een handvol waspoeder. Was niet tussen 23.00 uur en 07.00 uur.

Het afval moet worden gescheiden. Er zijn speciale bakken voor papier, glas, groente/fruit/tuinafval en plastic.

Zolang je in het huis woont, moet je de volgende lessen volgen:

- 3x per week Nederlandse les
- 3x per week Creatieve les
- Fietsles
- Empowerment
- Gezondheidsvoorlichting
- Yoga
- 1x per maand zelfverdediging
- 1x per drie maanden poetsles

Er zijn ook activiteiten waaraan je mee mag doen als je dat zelf wilt:

- Zwemmen
  - Hardlopen
  - Werken in de tuin
  - Tafeltennissen
  - Trainen op de fiets
-

Na zes maanden ga je weer weg uit het Wereldvrouwenhuis. Dan moet je goede logeeraadressen kennen. Je begeleider helpt je om logeeraadressen te vinden. Je bent zelf verantwoordelijk.

Je moet je aan de regels houden. Als je dat niet doet, krijg je een waarschuwing van de coördinator. Na twee waarschuwingen moet je weg uit het Wereldvrouwenhuis. Bij diefstal, geweld of drugsgebruik moet je direct weg.